

โรคแมลงภาคเกษตร ปี 2558 :
พัฒนา หรือ ทำร้าย เกษตรกรไทย

อนันต์ ดาไลดม

นายกสมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

6 มกราคม 2557

ข่าวจากสื่อมวลชนได้รายงานตรงกันว่า นายปีติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดนโยบายเพื่อขับเคลื่อนภาคเกษตร ปี 2558 โดยกำหนด 4 แผนงานในการดำเนินงานตามนโยบาย คือ 1. **แผนปรับโครงสร้างและพัฒนาการผลิต** คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออก เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่งซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ในปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น 2. **แผนเพิ่มศักยภาพในการดำเนินงานเชิงพาณิชย์** 3. **แผนเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ ดิน และที่ดิน** และ 4. **แผนแก้ไขปัญหาเกษตรกรอย่างยั่งยืน** ซึ่งทุกแผนงานจะมีการบูรณาการงานเข้าด้วยกัน ทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการผลิตน้ำ ดิน การพัฒนาการผลิต การเพิ่มศักยภาพการผลิต การเพิ่มมูลค่าสินค้า การลดต้นทุนการผลิต และ ยังรวมถึงการเชื่อมโยงตลาดการหาแหล่งเงินทุน

ในส่วนของสหกรณ์จะมีบทบาทสำคัญ 2 ประการ ที่จะต้องดำเนินงาน คือ 1. การค้าชายแดน ขณะนี้วางแผนงานไปแล้ว 2 จุด คือ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ที่จะเป็นช่องทางนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอำเภออุ้มผาง ประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นช่องทางนำเข้ามันสำปะหลัง แต่หลังจากนี้จะพัฒนาไปสู่ชายแดนอื่นๆ เพื่อตอบรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2. การพัฒนาสินค้าเกษตรในพื้นที่ สหกรณ์จะเข้าไปมีบทบาทมากขึ้น ทั้งการปรับโครงสร้างพืชและยกระดับสินค้าลักษณะ Niche Market ของพื้นที่ เช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่

ทั้งนี้ นายโอภาส กลั่นบุศย์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เผยถึงบทบาทของกรมฯ ที่จะเข้ามาดูแลปัญหานี้ว่า สหกรณ์จะเข้ามาเป็นผู้รวบรวมสินค้าและปรับปรุงคุณภาพให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นก่อนส่งจำหน่าย ทำให้มีกำไรเกิดขึ้นกับสหกรณ์ ผลประโยชน์จะตกอยู่กับประชาชน ผู้ถือหุ้น ไม่ใช่เอกชนที่ได้ประโยชน์ฝ่ายเดียวเหมือนที่ผ่านมา

และด้านชายแดนแรกจะมุ่งไป คือ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยให้สหกรณ์นิคมแม่สอด สหกรณ์นิคมแม่ระมาด สหกรณ์การเกษตรพบพระ สหกรณ์การเกษตรบ้านตาก เข้าไปดูแลควบคุมการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ 20,000 ตัน มาปรับปรุงคุณภาพกำจัดสิ่งเจือปนออก เข้าโรงอบลดความชื้นเพื่อให้ได้มาตรฐานแล้วส่งขายต่อไปยังจีน 50% ส่วนที่เหลือให้สหกรณ์ภายในประเทศนำไปใช้เป็นวัตถุดิบทำอาหารสัตว์จำหน่ายภายในประเทศ

แห่งที่สอง ด้านชายแดนอำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ให้สหกรณ์โคนมวังน้ำเย็น รวบรวมผลผลิตมันสำปะหลัง จำนวน 24,000 ตัน ข้าวโพด 10,000 ตัน มาปรับปรุงคุณภาพก่อนส่งไปจีน ส่วนข้าวแข็ง 5,000 ตัน ถั่วเหลือง 5,000 ตัน จะนำเข้ามาเพื่อจำหน่ายในประเทศ โดยสหกรณ์ทั้งหมดได้จดทะเบียนกับกรมการค้า กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร เพื่อขอนำเข้าสินค้าเกษตรอย่างถูกต้องตาม พ.ร.บ. อาหารสัตว์

ส่วนช่วงเวลานำเข้าผลผลิตทั้งหมด นายโอภาส บอกว่า อยู่ระหว่างเสนอ ครม. เพื่อขอนำเข้าตั้งแต่ต้นเดือนมกราคม เร็วกว่ากำหนดเดิมที่กระทรวงพาณิชย์ประกาศไว้ 1 ก.พ. - 31 ส.ค. 2558 ซึ่งการนำเข้าจะไม่ส่งกระทบต่อผลผลิตภายในประเทศ เนื่องจากไม่ตรงกับช่วงผลผลิตในประเทศออกสู่ตลาด

ที่ผมได้เกริ่นนำว่า ไรดแมปภาคเกษตร ปี 2558 : พัฒนา หรือ ทำร้าย เกษตรกรไทย ก็คือ นโยบายที่จะให้สหกรณ์การเกษตรนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลังจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งนโยบายและแผนงานดังกล่าว ไม่ใช่เป็นการพัฒนาเกษตรกรไทยแน่นอน แต่เป็นนโยบายและแผนงานที่ทำร้ายเกษตรกรไทย ตามเหตุผลดังต่อไปนี้

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

1. ปัจจุบันประเทศไทยสามารถผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่มีปริมาณและคุณภาพที่เพียงพอต่อการใช้ภายในประเทศและเพื่อการส่งออกบางส่วน
2. สหกรณ์การเกษตรมีบทบาทและหน้าที่ที่ต้องดูแลและช่วยเหลือสมาชิกในการจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและราคาที่ยุติธรรมมาจำหน่ายให้แก่สมาชิก และบริหารจัดการเรื่องการตลาดของสินค้าเกษตรที่ผลิตโดยสมาชิกของสหกรณ์
3. การที่ให้สหกรณ์นิคมแม่สอด สหกรณ์นิคมแม่ระมาด สหกรณ์การเกษตรพบพระ สหกรณ์การเกษตรบ้านตาก ควบคุมนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มาปรับปรุงคุณภาพเพื่อการส่งออกไปยังประเทศจีน 50% และใช้ภายในประเทศเพื่อทำอาหารสัตว์อีก 50% ถ้ามองว่า ทำไมสหกรณ์เหล่านี้จึงไม่รับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากสมาชิก เพราะพื้นที่ของสหกรณ์เหล่านี้ มีสมาชิกปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์เป็นจำนวนมาก ทั้งที่จังหวัดตากเอง รวมทั้งจังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดน่าน และจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งเป็นแหล่งปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของภาคเหนือตอนล่าง

4. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากพื้นที่เหล่านี้ จะมีคุณภาพดีกว่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้านแน่นอน แต่อาจมีราคาสูงกว่า ทำไมสหกรณ์จึงไม่คิดที่จะช่วยเหลือสมาชิกของตนเอง โดยการรับซื้อแล้วมาปรับปรุงคุณภาพเพื่อการส่งออก และนำไปทำอาหารสัตว์เพื่อใช้ภายในประเทศ

5. ขณะนี้ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงการเก็บเกี่ยว มีราคาที่สูงมาก กิโลกรัมละประมาณ 9.20 - 9.50 บาทต่อกิโลกรัม ณ ความชื้น 14.5% (ราคาต่างกันบ้าง แต่ละพื้นที่) การนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน จะมีผลกระทบต่อราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศทันที **“นี่คือนโยบายที่ทำร้ายเกษตรกรไทย”**

6. ผมไม่เข้าใจว่าการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จากประเทศเพื่อนบ้าน จะเกิดประโยชน์แก่สมาชิกของสหกรณ์ได้อย่างไร ผมคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์ของผู้ที่อยู่เบื้องหลังที่มีการผลักดันให้มีการนำเข้าข้าวโพดมากกว่า สมาชิกสหกรณ์ควรจะต้องออกมาคัดค้านนโยบายนี้ รวมทั้งเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ด้วย

มันสำปะหลัง

1. ประเทศไทยมีผลผลิตมันสำปะหลังปีละประมาณ 30 ล้านตัน ผลผลิตส่วนใหญ่ส่งออกไปยังต่างประเทศมีปัญหาเรื่องราคารวมโดยตลอด เพราะปริมาณผลผลิตเกินปริมาณความต้องการใช้ภายในประเทศเป็นจำนวนมาก

2. ทำไมสหกรณ์การเกษตรจะต้องนำเข้มน้ำมันสำปะหลังมาจากประเทศเพื่อนบ้าน ทำไมไม่ซื้อจากสมาชิกสหกรณ์ของตนเอง ของเรามีजनलันตลาด ยังจะมีการนำเข้มาอีก เกษตรกรไทยจะได้ประโยชน์อะไร

3. ท่านบอกว่า จะเอามันสำปะหลังมาปรับปรุงคุณภาพก่อนส่งไปจีน เป็นเหตุผลที่ฟังไม่ขึ้น ทำไมไม่พัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของมันสำปะหลังไทยเพื่อส่งไปจีน แทนการนำเข้

4. การเปิดด่านชายแดน อําเภอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เพื่อการนำเข้มน้ำมันสำปะหลังเป็นเรื่องที่น่าแปลกใจ เพราะว่าจังหวัดสระแก้ว และจังหวัดปราจีนบุรี ซึ่งเป็นพื้นที่ติดต่อกับชายแดนดังกล่าว มีเกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลังเป็นจำนวนมากอยู่แล้ว หรือแม้แต่จังหวัดที่ใกล้เคียง คือ จังหวัดนครราชสีมา ก็เป็นแหล่งปลูกมันสำปะหลังมากที่สุดในประเทศ ทำไมท่านจึงไม่ซื้อมันสำปะหลังภายในประเทศ และนำมาปรับปรุงคุณภาพเพื่อการส่งออกตามที่ท่านอยากจะทำ มันสำปะหลังจากประเทศเพื่อนบ้านมีดีอย่างเดียวคือราคาถูกลงกว่าการรับซื้อภายในประเทศ

และที่บ้ำไปมากกว่านั้น ที่ด่านชายแดนอําเภอรัญประเทศ จะให้มีการนำเข้ข้าวแข็ง 5,000 ตัน ทั้งๆ ที่ประเทศไทยผลิตข้าวजनลัน มีสต็อกถึง 17 ล้านตัน ยังขายไม่ออก และถ้าสหกรณ์ต้องการข้าวแข็ง ที่จังหวัดปราจีนบุรีก็มีการปลูกข้าวพลาขางามที่เป็นข้าวแข็งอยู่แล้ว หรือแถบภาคกลางก็มีการปลูกข้าวขาวตาแห้ง ข้าวเจ๊กเซย ทำไมท่านไม่ซื้อข้าวเหล่านี้ภายในประเทศ ส่วนการนำเข้ถั่วเหลือง 5,000 ตัน ผมเพียงรู้ว่าประเทศเพื่อนบ้านมีการปลูกถั่วเหลืองเพื่อการส่งออกได้ นี่คืความรุ้ใหม่ของผมจริงๆ

ผมไม่เห็นว่สมชิกสหกรณ์จะได้ประโยชน์อะไรจากการนำเข้ามาล้มล้มหลัง ข้าวแข็ง ถั่วเหลือง ยกเว้นพ่อค้าและผู้อยู่เบื้องหลังการผลักดันนโยบายนี้ เพราะการนำเข้ามีราคาถูกลงกว่า แต่เป็นการทุบราคาของสินค้าเหล่านี้ที่สมาชิกสหกรณ์เป็นผู้ปลูกภายในประเทศ

ที่น่าตกใจคือการที่นายโสภาส กลั่นบุศย์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ กล่าวว่ จะนำเรื่องนี้เสนอ ครม. เพื่อขอนำเข้าตั้งแต่เดือนมกราคม เร็วกว่ กำหนดเดิมที่กระทรวงพาณิชย์ ประกาศใช้ 1 ก.พ. - 31 ส.ค. 2558 ซึ่งการนำเข้าจะไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตภายในประเทศ เนื่องจากไม่ตรงกับช่วงผลผลิตในประเทศออกสู่ตลาด

ท่านอธิบดีครับ ท่านไม่รู้จริง ๆ หรือครับ ว่ขณะนี้เกษตรกรกำลังเก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งปกติชาวไร่ข้าวโพดจะเก็บเกี่ยวข้าวโพดตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ของแต่ละปี ขึ้นอยู่กับช่วงการปลูกว่าปลูกต้นฝนหรือปลายฝน รวมทั้งการจัดการแรงงานเพื่อเก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ค่อนข้างหายาก ทำให้การเก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ต้องใช้เวลายาวพอสมควร

สำหรับมันสำปะหลัง ชาวไร่จะเริ่มขุดมันสำปะหลัง ตั้งแต่เดือนมกราคม จนถึงเดือนเมษายน เพราะหากเก็บเร็ว เปอร์เซ็นต์แป้งจะต่ำ ขายไม่ได้ราคา ดังนั้นช่วงเดือนธันวาคม - มีนาคม จะเป็นช่วงที่มีข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และมันสำปะหลังออกสู่ท้องตลาดมากที่สุด การนำเข้าสินค้าทั้ง 2 ชนิด ในเดือนมกราคมที่ท่านอธิบดีบอกว่าจะไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตภายในประเทศ เนื่องจากไม่ตรงกับช่วงผลผลิตภายในประเทศออกสู่ท้องตลาดนั้น ผมไม่ทราบว่าท่านเอาข้อมูลมาจากไหน ท่านอธิบดีครับ ท่านรีบลงไปดูการเก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลังในจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นแหล่งผลิตสินค้าทั้ง 2 ชนิดมากที่สุดในประเทศไทยโดยทันที แล้วท่านจะรู้ว่าข้อมูลของท่านนั้น เป็นข้อมูลที่คนระดับอธิบดีจะออกมาพูดกับสื่อมวลชนได้อย่างไร

โรคแมลงภาคเกษตร ปี 2558 นอกจากจะไม่ปกป้องสินค้าเกษตรไทยแล้ว ยังเป็นการทำลายขีดความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรไทย และยังเป็นการทำให้ราคาผลิตผลทางการเกษตรภายในประเทศตกต่ำลงไปอีก แต่ผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากนโยบายนี้คือ พ่อค้า หรือผู้ที่อยู่เบื้องหลังที่ผลักดันแผนงานดังกล่าว
